

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főszerkesztő.

ADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérórák: A bécsi kéz. A helyzet. A vajda beszélt.

bécsi kéz és nem vezet bennünket bécsi akarat. Maga a miniszterelnök mondta. Egyszer, kétszer, tízszer...

és a korona a vitába bele nem vonható... Tiszteltük ezt a kettős jogot: bele nem vonható és bele nem avatkozhatik.

szavát nem úgy fogadja, mint a ki-nyilatkozást? Megjelent hát a bécsi kéz! S mit hozott? Amit mindig hozott: küzdelmet a nemzetnek.

gyed het órákor felkelt, hogy fontos teendőket intézzen el. Ezután a táborba ment s folytatta a szemlést és pedig előbb a gyűlést...

A bécsi kéz.

Az uralkodó azt a reményét fejezte ki, hogy a parlament rövidesen újra a békés munkához lesz visszatérítve...

A bécsi kéz! Valahányszor elhangzik ez a szó, balfelől a parlamentben, a jobbik felől a sajtóban, egyszerre összebukik kormány és mamelekhad és tiltakozik erőiesen.

Nincs bécsi kéz. Mesebeszéd az egész. Agyrém. Az ellenzék rémlátása. A nép félrevezetésére kitalált mumus.

S mindig ez a nótá járja, hiába tiltakozunk, hiába mutatunk rá az eseményekből, hiába mondogatjuk: Itt van a bécsi kéz; itt van a torkunkon: fosztogat. Itt van a kezünkben: fosztogat.

Hiába mondtuk: a katonaszaporítás is a bécsi kéz munkája. Kinek kellene másnak? Kinek kell a német parancsszóra megmozduló szurony-erdő? Kinek kell a Gotterhalte? Ki vágyik a fekete-sárga zászlók lobogására?

Az Egyetértés tárczája.

Hűség.

Kicsiny, élőkéltársaság volt együtt a szobában. A társalgás egy hűlen asszonyról szólt, aki jóval, derek ferjét elhagyva, megszökött egy mérnökké és nyomorba jutván, szeretőjét elhagyatva, újra visszatért férjéhez, aki megbosztotta neki. Ez volt a téma, mely körül a társalgás folyt.

De hát ha a férj nem érdemel hűséget? — vetette ellene valaki. — Istenem! Az ilyen asszonyok nem azért hűségesek, mert a férjük érdemes rá. Ha azt vesszük, hát nincs férj a világon, aki megérdemli a hűséget.

Remélem, nem a jelenlévőkről beszélés. Amikor ilyen cselzásokat teszek — szölt kissé csipősen a szép hölgy — akkor a jelenlévők sohasem vetnének ki — Köszönöm.

— Mondom — folytatta Márta — hogy a hűségre épen úgy születni kell, mint a hűlenségre. A hűlen asszonyknak pedig minden ok elég súlyos arra, hogy a férjét meg-ecsalja. A legesélyesebb elhanyagolás, kegyelmelenség, a nagy fényűzésről való pillanatnyi lemondás, egy meg nem vásárolt ékszer már elégséges arra, hogy a hűségről táplált minden meggyőződését halomra döntse.

— Remélem, nem a jelenlévőkről beszélés. Amikor ilyen cselzásokat teszek — szölt kissé csipősen a szép hölgy — akkor a jelenlévők sohasem vetnének ki — Köszönöm.

Mielőtt beszélnék a szavak jelentéséről, megállunk egy percre, mely megdöbbenéssel... Hát lehet ez? Szokás ez? Helyes? Méltányos? Ugy tudtuk és úgy tanultuk, tapasztalathból és hagyományból leszűrjük, törvény szerint tiszteltük: hogy a király és korona szent és sérthetetlen, mint maga a szuverén nemzet.

A törvényhozás tartotta magát ehhez mindig. Hacsak hajszálnyit is eltérni próbált, ha egy képviselő a vita hevében csak említeni akarta is a királyt és a koronát, — pedig csak tisztelettel és alattvalói mélyeséges hódolattal említi ebben az országban mindenki, — nyomban közbélepet éles csegettyszóval az elnöki hatalom és sietett kijelenteni: A király

inagás homlok, művelt és merész. Simon István ügyvéd volt. — Tudja-e nagyságos asszony, hogy az, a mit mondott az imént, tévedés? Az asszony kérdőleg nézett rá. Nem tudott ezzel a férfival rokonszenvet, mert egyrészt nem szerette a par excellence szép férfiakat, másrészt kiállhatatlannak tartotta a férfi ösmert elbizakodottságát.

— Mondja, hogy szemtelenség, nagyságos asszony! Az ilyen titulus nem azt nekünk férfiaknak. De én mégis azt mondom, hogy minden asszony képes a hűlenségre, ha bekövetkezik az a bizonyos pillanat.

— Nos igen, mondta az ügyvéd, akit sajtószóval emlegettem az asszony szeméből ki-gugázó fény, nem monok ezzel utat. Minden asszonyknak van ilyen lélektani pillanata Körülmények, alkalmak, események teremtik meg ezt a pillanatot. S ha akkor megjelmeik az, aki a pillanatot föl tudja használni, akkor a hűségről táplált minden meggyőződés elenyésszik.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik... — Igen. Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik. — No hát akkor csak várjon, barátom. Csak öszüljön meg ottan és növezzék meg jól a haját, szakállát. A póreit is bizza csak másra, mert a legközelebbi negyvenesztendő alatt nem fog tárgyalásra menni. — Majd meglátjuk.

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja, hogy szemtelenség, nagyságos asszony! Az ilyen titulus nem azt nekünk férfiaknak. De én mégis azt mondom, hogy minden asszony képes a hűlenségre, ha bekövetkezik az a bizonyos pillanat.

— Nos igen, mondta az ügyvéd, akit sajtószóval emlegettem az asszony szeméből ki-gugázó fény, nem monok ezzel utat. Minden asszonyknak van ilyen lélektani pillanata Körülmények, alkalmak, események teremtik meg ezt a pillanatot. S ha akkor megjelmeik az, aki a pillanatot föl tudja használni, akkor a hűségről táplált minden meggyőződés elenyésszik.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik... — Igen. Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik. — No hát akkor csak várjon, barátom. Csak öszüljön meg ottan és növezzék meg jól a haját, szakállát. A póreit is bizza csak másra, mert a legközelebbi negyvenesztendő alatt nem fog tárgyalásra menni. — Majd meglátjuk.

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik... — Igen. Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik. — No hát akkor csak várjon, barátom. Csak öszüljön meg ottan és növezzék meg jól a haját, szakállát. A póreit is bizza csak másra, mert a legközelebbi negyvenesztendő alatt nem fog tárgyalásra menni. — Majd meglátjuk.

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Mondja, hogy szemtelenség, nagyságos asszony! Az ilyen titulus nem azt nekünk férfiaknak. De én mégis azt mondom, hogy minden asszony képes a hűlenségre, ha bekövetkezik az a bizonyos pillanat.

— Nos igen, mondta az ügyvéd, akit sajtószóval emlegettem az asszony szeméből ki-gugázó fény, nem monok ezzel utat. Minden asszonyknak van ilyen lélektani pillanata Körülmények, alkalmak, események teremtik meg ezt a pillanatot. S ha akkor megjelmeik az, aki a pillanatot föl tudja használni, akkor a hűségről táplált minden meggyőződés elenyésszik.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik... — Igen. Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik. — No hát akkor csak várjon, barátom. Csak öszüljön meg ottan és növezzék meg jól a haját, szakállát. A póreit is bizza csak másra, mert a legközelebbi negyvenesztendő alatt nem fog tárgyalásra menni. — Majd meglátjuk.

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik... — Igen. Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik. — No hát akkor csak várjon, barátom. Csak öszüljön meg ottan és növezzék meg jól a haját, szakállát. A póreit is bizza csak másra, mert a legközelebbi negyvenesztendő alatt nem fog tárgyalásra menni. — Majd meglátjuk.

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Mondja, hogy szemtelenség, nagyságos asszony! Az ilyen titulus nem azt nekünk férfiaknak. De én mégis azt mondom, hogy minden asszony képes a hűlenségre, ha bekövetkezik az a bizonyos pillanat.

— Nos igen, mondta az ügyvéd, akit sajtószóval emlegettem az asszony szeméből ki-gugázó fény, nem monok ezzel utat. Minden asszonyknak van ilyen lélektani pillanata Körülmények, alkalmak, események teremtik meg ezt a pillanatot. S ha akkor megjelmeik az, aki a pillanatot föl tudja használni, akkor a hűségről táplált minden meggyőződés elenyésszik.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik... — Igen. Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik. — No hát akkor csak várjon, barátom. Csak öszüljön meg ottan és növezzék meg jól a haját, szakállát. A póreit is bizza csak másra, mert a legközelebbi negyvenesztendő alatt nem fog tárgyalásra menni. — Majd meglátjuk.

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik... — Igen. Ha az a lélektani pillanat bekövetkezik. — No hát akkor csak várjon, barátom. Csak öszüljön meg ottan és növezzék meg jól a haját, szakállát. A póreit is bizza csak másra, mert a legközelebbi negyvenesztendő alatt nem fog tárgyalásra menni. — Majd meglátjuk.

A férfi meghajolt és eltávozott. Hanem volt valami hangjában, amikor az utolsó szót ki-mondta, ami az asszonyt megzavartotta. Ekkora merész és elbizakodottság. Így nagy férfiből nem hagyta egészen érintetlenül. Minél nősebb egy asszony, annál könnyebben élti zavarba az igazi férfisság szem-jellete. A szerelmi nyilatkozat hidegen hagyta. Ő legalább azt hitte. Mindamellett, a mikor odahaza volt már és visszaemlékezett a férfi rövid, szenvedélyes vallomására, úgy képzelte, hogy vilamos szikrák pattannak ki idegeiből és fölszabadulnak lelkéből olyan érzések, melyek addig rejtve voltak előtte.

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

— Mondja csak, Simon — vetette közbe a nő — miért beszélt ez nekem? — Nem tévőzök és megmondom. Mert én őt szeretem. — S ha ezt a vallomást közlöm a férjemmel? — Az az én bajom lesz, vagy a férje baja. — Párba? — Amit ilyenkor egy férj kíván. — Nem akarom párba ugratni a férjemet. De maga vegye tudomásul, hogy nekem nincs, nem volt és nem lesz lélektani pillanatom. Önnek bizonyára könnyű győzelmei voltak nők fölött; volt egy két sikere és most azt hiszi, minden no egyformán győz. — Azt hiszem. De én a többi novel nem törődöm, csak önmel. Mert sem ezen a világon, sem a másoláson nem érkezem el az időseggé forrásához és elkárhozom itt is, ott is, ha meg nem halgat. És meg fog halgatni. Még talán nem vette észre, hogy lakásom ott van, szemben az önével. Kibérletem azt a lakást és ezentul nem fogok eltározni onnan addig, a míg ön nem szölt ki onnan...

EGYETÉRTÉS

Fokológ a széri palotában. Pétervárról táviratozzák azt a szenzációt, ha nem is éppen okvetlenül hiteles hírt. Nemrégiben a czár leányainak nevelője kevéssel reggel kilenc óra előtt a gyermekek szobájába ment, hogy lecsékk adjon. Az órára tekintett és látta, hogy még öt perc hiányzik kilenc órából. Ezt a rövid időt arra használta föl, hogy visszamenjen szobájába s egy könyvet hozzon oman. Mikor visszavert a czár gyermekeinek szobájába, meglettette vette észre, hogy az óra még mindig 8 órát és 55 percet mutatott. Ez annál csodálatosabb volt, mert az óra ingája rendszeren mozgott, de a szerkezet valami különös hangot adott. Azonnal elhívták az órást, aki az óra belsejében egy dinamit-öltényt és egy pokolgépet talált, amelyek az óra felállítására, hogy egy bizonyos órában felrobbanjanak.

Modern higiéné és gyermekhalandóság. E jelszó alatt a gyermekgyógyászati tanácsokban, a gyermekkorházakban és különféle orvosi kongresszusokon tartott előadásokban nagyszámú javaslatok láttak már eddig is napvilágot, a melyek oda konkludálnak, hogy általános természetű higiénikus eszközökkel, különösen a tisztálkodási cselekedetével a csecsemők szervezetét ellenállóbbá tegyék és a halálos árányzatot lejjebb és lejjebb szállítsák. Mind-ezen tanulmányok végeredményeként az a kívánság nyer kifejezést, hogy a gyermekek lehetőleg természetes viszonyok közé helyezessenek. Ahol pedig ez nem lehetséges, különösen pedig a gyermekek saját szoptatása — mi nagy városokban ki nem vehető — ott a gyermekgyógyászatban már harmincz év óta kitűnőké bizonyult. Nestlé-féle gyermekáplátszat — kell alkalmazni, mivel az teljesen csiramentes alapsi tejből és dus tejhez tartalmu kenyérhéjből készülvén, szétbonlasi folyamatainak alátétve nincs s a táplálkozás feltételeinek teljesen megfelel, veszedelmes gyomor és belbajokra alkalmas nem szolgál s még a legnagyobb mértékben elgyengült csecsemők is könnyen elbírák, minden emésztési zavarok nélkül.

TÁVIRATOK. Szakadás az angol kormányban. London máj. 29. Az alsóház tegnap ülésén megtörtént a szabadereskedélem harczában az első összejövetel. Díke beszéde nem annyira a kérdéssel; szabadereskedélem-e vagy védővámmal foglalkozott, mint inkább azon volt, hogy kimutassa a különbséget és elmentelt Balfour és Chamberlain fejtetései között. Ez sikerült is neki. Sikertől neki lebizonyított, hogy a konzervatív pártban szakadás történt és hogy Balfour és Chamberlain között áthidalhatatlan ir van. A vita végén egy ir képviselő igen izgatottan azt a véleményét fejezte ki a folyosón, hogy Chamberlain meg akarja bukni a kormányt, majd ezzel meg akarja semmizeni az ir javaslatot, amelyet az ő bejegyzése nélkül teremtettek meg, Balfour miniszterelnök hosszú beszédet mondott és felszólalt Chamberlain gyarmatügyi miniszter is, de bár mindkettő az egyetértést íparoktot bebizonyítani, Díke fejtetéseit nem erőltetették meg Chamberlain a többi között ezt mondta: Mily eredményt vár az ellenek a mai vitától? Az ellenekiek tudt akarják, vajjon Balfour és az ő cíes elíteltében vagyunk-e egymással. Megkapták a választ. Mind a mellett, hogy tévedés ne maradjon fenn, a magam részéről ki akarom jelenteni ebben a dologban, hogy Balfour beszédének minden egyes szavával egyetérték (Teiszés a kormányt pártján) és a mennyei tudom. nincsen közöttünk elvben semmiféle nezeletérés. Bar semmim kezdeményeztettem a mi az angol pénzügyi rendszer teljes fölforgatásának jellegét viselő magán, mégis a kormányt kétségbeviteli új felhatalmazást kellene adni, ha az én javaslatomat gyakorlati megvalósításra akarjuk juttatni és ez a felhatalmazás számos szempontot fog magában foglalni, a melyek nemcsak a nemzet jólétére vonatkozó fejlődést illetik, hanem mélyen belevegnek a dolgozó osztályok helyzetébe és érdekébe. Ezért remélem, hogy abban a vitában, a melytől megértem, hogy ez a tárgy mindazzal a komoly-sággal fogják tárgyalni, a melyet megérdemlnek. En minden, ami hatalomban áll, meg akarok tenni, hogy ezt a kérdést egész tisztoságban a nép előtt vigyem. (Teiszés a kormányt pártján). A ház egyik tagja terveiről kérdezősködött. Ila terv alatt részletes tervezet értenek az új tariffa vagy a viszonsági szerződésről való új vámdöntések meggyezés feltehetében, ugy e pillanatban semmi ílyet nem lehet előterjeszteni.

Olasz tüntetések a monarchia ellen. Bécs, máj. 29. Az olasz kormány megbízta Nigra gróf bécsi nagykövetet, hogy az Ausztria-Magyarország ellen Olaszországban történt tüntetés miatt fejtsze ki sajnálatát Coluchovszki gróf közös külügyminiszter előtt. A Balkánról. Konstantinápoly, május 29. Drinápolyból érkezett jelentések szerint az elmúlt napokban kétmintegy negyven főnyi bolgár banda, Tirmovadsk mellett, Kirk-Hiüssétől keletre megtámadott egy csapatkölöniményt. A csapatkölöniményt öt katonát vesztelt. A bandák két halott hűtrahagyásával menekültek. Egy harmadik banda az erdőben megtámadott két parasztot és egy gyermeket. Miután a parasztokat megsebeztek és a gyermeket megölték, Bulgáriába menekültek. Közgazdasági táviratok. Newyork. máj. 29. máj. 28. Buzs helyben 84-83% májusra 73-78% júniusra 73-78% szeptemberre 73-78% decemberre 73-78% Irányzat: alandó. Gabonaszállítás-díj. Liverpoolba 150-150 Tengeri májusra 56-56 júliusra 52-52 szeptemberre 51-51 Irányzat: szállár. New-York. Április júniusra — (Zárlat). Gyapot New-Yorkban helyben 1170 (1170) (tegnap). gyapot májusra — (1120) gyapot augusztusra 1065 (1067) gyapot New-Orleansban helyben 1137 (1137) Petroleum Standard White New-Yorkban 856 (856) petroleum Standard White Philadelphia 852 (852) petroleum Refined in Cases 1050 (1050) petroleum Credit Balances at Oil City 153 (153) —. Zsir: Western steant 935 (920) Zsir Robe és Brothers 955 (950) — Kavé fair Rio T. 7. 51 (51) kavé májusra — (370) kavé augusztusra 385 (390) — Liszt Spring Wheat Clears, 3.05-3.10 (3.05-3.10) Czenkor 3 1/2 (3 1/2) On 28 5/8-29 00 (28 5/8-29 00) —. Roz 14.75-14.87 (14.75-14.87). Chicago. — Zárlat. — máj. 29. máj. 28. Buzs májusra 75-77 júliusra 73-73 tengeri májusra 49-49 Irányzat: alandó. Chicago. május 29. Zárlat. Szir májusra 882 (890) júliusra 880 (880) Szabolca 9.81 (9.81) Sertészsaj májusra 17.25 (17.35)

Színház és Művészet. A titok. (Vigjáték 3 felvonásban. Irtá Wolff Pierré Fordította Faj I. Béla. Bemutató előadása ma a Nemzeti Színházban.) Egy sikereiben igen gazdag szezon végén, majdnem kapuzás előtt, még egy udjomsággal akart kedveskedni a publikumnak a Nemzeti Színház. Előadta Wolff Pierré-nek 'Titok' című három felvonásos vigjátékát. A kísérlet jobban sikerült, mint a mennyire a színház talán remélte. Szezon végére hagyták, nyilvános próbábt nem tartottak. Mind olyan jel, mely arra enged következtetni, hogy nem bízták a sikerben. Pedig kellett meleskedtek. Ez a vigjáték kedves csemege a művészet asztalán. Tele van vídámssággal, szelíd és megható naivitással, megindító vonásokkal. Az elmésség és érzelmes mozzanatok nagy összhangban egyesülnek ebben a darabban. Könyök közt nevet a közönség és mindvégig gyönyörködik. Amellett elsőrangú előadásban is került színp. Bizony, szezon közepén is nagy sikereit lelt volna. Motivumai nagyon egyszerűek s valóban csodálni való zsenialitásra mutat, hogy a szerző mily művészi tökéletességgel tudott ebből az egyszerű tárgyból ily összhangzó vigjátékot alkotni. A darab finoman szövődik, gyorsan halad s majdnem minden jelenete új meglepetést jelentett egészen a második felvonás végéig. A harmadik felvonásban is, a hol a cselekmény lelektani logikája hamis, van annyi meglepetés, hogy a közönség nem tud hová lenni a bámulattól és elragadtattól. Egy öreg házaspárról van szó. A férfi is, a nő is gyöngéden szereti egymást. S noha azt hiszik, hogy ellenkező világnézetlen vannak, soha össze nem zúródnak. Megtudjuk egy napon, hogy egyetlen fiuknak szeretője van. Sőt azt is megtudjuk, hogy a viszonyok már gyümölcsösök. Külön-külön azt hiszik egymásról az öreg házaselek, hogy a másik ropanttal fel van háborodva ematt. De titokban mindketten meglátogadják a szerelmeseket; megszeretik a fiatal, szép leányt, meg jobban a virágzó gyermeket. Nem merik egymásnak bevallani, hogy ok bizony szívesen házasulnának össze a fiatalok. Még végre a titok kikapitán; a fiatalok egyesülnek százörök boldogságá is háttérrel. Egész a második felvonás végéig az illúzió tökéletes. Ettől fogva a csináltság legalább a cselekményen meglátszik. Mert attól a pillanattól fogva, hogy a szerelmesek tudják, hogy szülei külön-külön beleegyeznek a házasságba, a titkolóznak nincs többé helye és lelektanilag a titoktartás nincs megindokolva. De a harmadik felvonás is ugy tele van az elmésség színes, fényes tizjatekával, idilli naivitással, hogy a cselekménybeli zökkenést a közönség nem veszi észre, vagy nem akarja észrevenni. Elfogadta a darabot a szó teljes értelmében, valóságos lelekesedéssel és elragadtatással nyit színen, felvonások végén elragadt lelkes kifejezést adott. A közreműködők a művészet nemes fegyverével szálltak sikra a darab sikeréért, Ujházi Jászta az öreg férj. A legényesebb, a legművészibb alkotásai közé tartozik ez a szerep. Anyi szerzetelt, oly mély lelektani igazsággal játszott, hogy a szerep, mely magában is kedves, még jobban megnevekedett jelentőség dolgában. A nagy karakter-színész remek játéka volt ez. Minden szava, minden mozdulata új meg új érzéseket támasztott a szívekben. Megkapták és megkapták a közönséget egyszerűre, A humoros pontok kiemelte, az érzelmeket nem ejtette el. Művészelebből fejlődött ki ez a játék, azért volt talán oly nagy hatása. S amilyen magas színvonalon állt Ujházi játéka, vetekedett vele Rákosi Sziidi. Talán egyetlen szerepében sem emelkedett még oly művészi magaslatra, mint ebben. A komikai erő, mely neki adatott, finomsággal az érzés melegével és az értelem fényével egyesítette. Játékának egyes mozzanatai színes, fényes mozaik-kövek gyönyörű sorozatok egymásután úgy, hogy egy nagy, művészi, harmonikus egésztől olvad össze az alakítás. Valóban Ujházi és Rákosi Sziidi ma méltó partnerek voltak. A fiatalokat Ligeti Juliska és Dező József játszották. Az előbbi a nőesség, a szelidség minden bájával, gráciájával; az utóbbi egyszerű, keresetlen eszközökkel. Az epizod szerepekben elől sorban Lányosi Ilka érdemel említést. Kicsi szerepét finom izléssel, közvetlenséggel és nagy temperamentummal játszta. Megint a nevétsége volt az, amely a közönséget felvillanyozta, de társalgás, kifejezéseinek finomsága szintén nem maradt hatás nélkül. Náday egy aglegény szerepét sok elmésséggel és művészi jelleménnyel ruházta föl. Helvey Laura egy komikus mama szerepében sok derűtséget kellett. Kicsiny kis, de kedves szerepét volt Paulay Erzsikének, a ki ma megint tetszett a közönségnek. Egy kis gyermek is szerepelt a darabban; Várdai I. játszta annyi bájjal és értelemmel, hogy a közönség nem győzt gyönyörködni benne. A fordítás Faj I. Béla műve. Valódi klasszikus, művészi fordítás, amely a legfinomabb árnyalatokat is csodálatos erővel és közvetlenséggel adja vissza és minden tekintetben bevethetőnek mondható. T. Sz. — Bethly László színháza. Bethly László színháza, vagy ahogy előreláthatólag hívti fogják: Királyszínház, már javában foglalkoztatja az illetékes körököt. A volt Rómi-mulató háztuladonosa kérvényt adott be a fővároszhoz az iránt, hogy ezt a helyiséget színházzá alakíthassa át. A középítési bizottság javasolta a tervet, a magán-építési bizottság pedig azokat a kívánalmakat foglalta össze, amelyeknek enné az új színháznál kerestül kell venni. Ezek: a vasfüggöny és a külön kijáratok. A színház-vizsgáló bizottság már ülésen, amelyen Bethly László is megjelent, a tizöltség képviselője mondta el az észrevételeit az új műintézetre vonatkozólag. Azétán szavazásra bocsátották a dolgot és négy szóval, kettő ellen a kérelem teljesítését javasolták. — Az Erzsébet-szobor pályázata. Erzsébet királyné emléket megőrkötő szoborba hirdetett második pályázaton a következő művészek jelentettek be résztvetüket: 1. Margó és Popper szobrászok, Scheer és Fischer építészek; 2. Telcs Ede és Töry Emil; 3. Maróti (Rintel) Géza; 4. Lennaiszi László; 5. Hikisch Reszó és Mátrai Lajos; 6. Verő László (két tervvel); 7. Dr. Hőgyes Ferenc; 8. Tóth András; 9. Damkö József, Papp és Szabolcs; 10. Róna József; 11. Biró Ferenc; 12. Andrejka József; 13. Zala, Bálint és Jámber; 14. Fadrusz Korb és Gierg; 15. Trayer János, Benkó István; 16. Káttzer Albert; 17. Mikola Ferenc.

FÓVÁROSI ÜGYEK. — Külföldi elektrotechnikusok Budapestén. Tegnap este mintegy száz külföldi elektrotechnikus érkezett két napi tanulmányozó tartózkodásra Budapestre. A vendégeket, a kik Európa nagy városaiából gyűltek össze, a budapesti elektrotechnikusok egy bizottsága fogadta és vitte a nyugati pályaudvarból a városi villamos vasút külön kocsián a Royal-szállóba. Az elhelyezkedés után a szálló terraszán vacsorázott, ma reggel kilenc órákor pedig a Vigadó-téri kioszkban reggelizett a társaság, a mely ezután a közúti vasut kocsián a káposztásmezei vízművekhez rándult ki. A program további pontjai ezek: A székesfővárosi vízművektől a Margitszigetre, a gőzkilóhoz, a budai várba, a Mátyás-templomhoz és a Halászbástyától az új lépcsőtől a Fazekas-térig, innét külön hajón a parlamenthez és az igazgatói palotához mentek. Az igazgatói palotától a rendelkezésre álló kocsiikkal a földalati vasut Gizella-téri állomásig hajtották, honnét a Ferencz József földalati vasut kiköcskösíttel járval kirándultak a városligetbe. A városligetben séta-kezesíttek. Hét órákor este összejöttek Tabában, a Szent-Gellér-szobor mellett, a gellérthegyifőljáronál, a szepentin-úton a Gellérthegyre mentek a Stampel-féle vendéglőben vacsoráztak. A kirándulás második napjának programja a következő: Reggel kilenc órákor találkozik a nyugati pályaudvar mellett, innen a közúti vasut külön kocsiával a Ganz és társa cég elektromos gyárának megzemelésére indultak, ezt a Széna-térről való kirándulást a közúti vasut külön kocsián a Zugligetbe való kirándulás követi, a honnét a vendégek a Normafa-úton a Sváb-hegyre sétáltak. A svábhegyi vendéglőben elköltött ebéd után visszatért a társaság a fővárosba. Esti nyolcezerdelő órákor a városligeti Gerbeaud-téle pavillonban vacsora lesz a külföldi vendégek tiszteletére. — A kétségjel választók névjegyzéke. Az igazgató-választmány Merő János királyi tanácsos előkéslelével ma délutól ülést tartott, a mely alkalmalomban kihirdette a választók névjegyzékére vonatkozólag május 25-én hozott határozatát. A választmány elrendelte, hogy mindazokat a háttároltákat, a melyekel valkakit a névjegyzékből kizölttek, az illetékes írásban közöljék. A kihirdetett határozatok ellen június 6-ig lehet felekezni a bíráló-választmányhoz írásbellel. Seregi Zoltán tanácsjegyző, mint a választmány jegyzője bejelentette, hogy a virilitást névjegyzékének a munkálatai annyira előrehaladtak, hogy ki lehet tizni a jelentkezés határidejét arra, hogy az addók kétszerez beszámolókat vonatkozó bejelentést az illetők megtegyék. Az igazgató-választmány ennélfogva felhívja az erre jogosultakat, hogy június 1-től 8-ig személyesen vagy a meghatalmazottakkal után mutassák be az okirataikat. Seregi Zoltán jegyződel, a Középponti városháza, a II. emeleti 212. számú helyiségben.

TÖRVÉNYSZÉK.

— Soós bíró ügye az esküdtzék előtt. A megvesztegetéssel terhelte Soós Kálmán törvényszéki bíró ügyében minden valószínűség szerint az esküdtzék fog itélkezni. Az életbeléptetési törvény (1897-XXXIV) 15. §. ugyanis taxatíve felsorolja mindazon ügyeket, amelyekben az esküdtzékben mindon határozást kell hozni. Ezen ügyek közt a 17-ik pontban felemlíti a Btk 469. §. 1. bekezdésében foglalt büncselekményt is. — Ot évtől tíz évig terjedhető foghazzal büntetendő: 1. a bíró, ki azon polgári vagy büntető ügyben, melyre vonatkozólag megvesztegetett, törvénytelen ítélt vagy határozott. — Soós bíró ellen mintegy hat esetben éppen a Btk-én §-a alapján rendelle el a törvényszék a vizsgálatot. Ha a vádatösszes csak egy esetben is ezen §. alapján helyezi vád alá, az ügy az esküdtzék elé kerül. — Az aruló szivar. A polgári törvényszék ma Horváth Kálmán mérnök és a felesége vádpőrében tárgyal. A mérnök, amely a férj keresetere indult meg, ez volt az előzménye: Horváth a múlt héten estefélé hazament és megmentő a feleségének, hogy hivatalos dologban el kellutazna egy napra. Röviden megvacsorázott, s a feleségtől, akit rendkívül szeretett, elbucuzott. Megsértült. A mikor megcsókolta már, mintha most jutott volna észbe, megkérdezte a feleséget: — Nem kerestet senki? — Nem! — Senkiket volt itt délután? — Senki. — Etesem az arcod szivarszagtól. Az asszony elvörösödött, valóságos lángba borult az arca. Nem tudott szólni, nem tudott tagadni, hanem keserves zokogásra fakadt. A férj kocsiba állt vele és hazavitte az anyjához, hogy addig is, míg ő visszajön az utjából, otthon legyen. Harmadnap reggel megérkezett a férj. Kereste a feleséget a szüleinél, nem volt ott, s nem volt lakásban sem. Horváth, aki a bünbűntet első ferezejében meg tudott volna bocsátani az asszonynak, most már tudni sem akart róla. Nem is kereste, hanem beadta ellene a vádkeresetet. Az asszony a bíró előtt is egész őszinteséggel megvallott mindent, s azt mondta, nem is bánja, hogy így történt. Sőt visszatetsző cinizmussal jelentette ki: — Nemcsak arra férjhez megyek, hanem azután szigorubb leszek. Nem fogok más barátot tartani, csakis olyant, aki — nem dohányos. — A kadarkult nábob végre tényleg. A pestvidéki törvényszék esztendő előtt tárgyalta azt a szenzációs bünpőrt, amelynek tárgya Nagy Márton kadarkuti dusszagdos földbirtokos végredele volt, vádlottja pedig Nagy Akos, Nagy Márton unokatestvete, akit azzal vádolt az ügyesség, hogy hamis szóbeli végredelettel bírtak.

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovatban minden szöveg... TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltek.

Használt és új pénz-szekrények... Keresek francia urat vagy hölgyet...

Különbejárato... Egy kisebb fürdőtelep... Bártfafürdőn...

Borivóknak... Borivóknak jó lelkisemmel ajánlom...

Borivóknak... Borivóknak jó lelkisemmel ajánlom...

Borivóknak... Borivóknak jó lelkisemmel ajánlom...

Existencia... Mellekkereset... Czimbalom... Kéz alatt eladó...

Ház Kőbányán... Egy nagy műterem... Ház Budán...

Hirdetmény... A Schiesinger és Schönfeld...

Telek... Székelytelek... Egy 3/4...

Hölgyeknek... Segélyt és tanácsot nyújtó titkársággal...

lakás... mely díl 4 szoba, fedett...

Uj butorok... használt butorokért...

Czernagyár... Zuckmantelben... ORSO-CZERNÁT...

Butor... Alkalmi vétel... Butor...

Butor... Alkalmi vétel... Butor...

Pompás nyarató... Vízimalom lakható a buki...

A Gyöngyös... Vízimalom lakható a buki...

Benzin-motor... Erdi Perencz és Társa...

Dr. Félégházi Elek... Dr. Schiesinger és Schönfeld...

Csoka és uj... vaskabok, vasorok...

Lakberendezések... berbeadatkak... IV. Ferenctelep...

Hidmérlegek... 3000 kgr. horderevel...

Marha- és sertés-mérlegek... Brunner L. és Társai...

Butor... csak jó minőségű...

Marleg... Friedmann Albert és Ödön...

„Petrolin“... Legbiztosabb szer a korpaképződés, hajkullás, kopaszúság ellen...

Állandó nagy butor-kiállítás. Kizárólag szilárd hazai készítmények modern kivitelben...

ERDŐBÉNYE... gyógyfürdő Zempléni vármegyében.

Dr. CZINCZAR J. gyógyfürdő Zempléni vármegyében.

„PETROLIN“... Legbiztosabb szer a korpaképződés, hajkullás, kopaszúság ellen...

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

RECORD... műintézet vállalata.

Dr. CZINCZAR J. gyógyfürdő Zempléni vármegyében.

BAD HALL... tartományi gyógyhely. Felső Ausztriában.

Magyar orvosi műszertár... Budapest, VII. Kerespesi-utca 32.

Sárkány J. Butor-vasárlóknak... Budapest, IV. Ferenctelep-ter 3.

BOROSZNO GYÓGYFÜRDŐ... Zolymegyében Veszprémlomai Posta és távirata.

Az Önszegély... Mindenki háttérben...

AGULÁR DÁVID... Budapest, VII. Erzsébet-körút 6 P. sz.

Magyar orvosi műszertár... Budapest, VII. Kerespesi-utca 32.

CSISZOLÓKÖVEK DARABJA 20 FILL. felfűrészt, felfűrészt...

Polgár Sándor... Budapest, VII. Erzsébet-körút 30. sz.

Pénzkölcsönt... galbana-termesekre 5%, melletti, ürfűszegre...

Butor Ehrentreu és Fuchs testvérek... Budapest, VI. Teréz-körút 8. sz.

Thierry A. gyógyszer... Budapest, VIII. Erzsébet-körút 2. sz.

Thierry A. gyógyszer... Budapest, VIII. Erzsébet-körút 2. sz.

DR. FÜREDI... impontentia, nemi és női bajok...

Torony-órák... Mayer Károly utóda Müller János...

Nyomatott a kiadótulajdonos Magyar Újságkiadó Részvénytársaság kőforgógépein, Gleitsmann E. T. czég festékével.

ORSZÁGGYÜLES.

A pünkösdi szünet előtt az utolsó munkanap volt a mai. Mások ilyenkor a képviselők már szótárlásokra az országgyűlésre utaznak, a fővárosban a ház tanácskozási képessége a fővárosban lakó honatyaik vállain nyugszik. Ma nem kellett bábózkodni ezzel a tennel, mert a képviselők már korán megnepekedt és zúgott, zsongott az érdeklődés.

Tette pedig ezt a csodát Eötvös Károly, a ki már tegnap megmondta, hogy ma beszél fog.

Az ő hatalmas beszédével, a millióival, a melyben az elhangzott, továbbá a beszéde nyomában kisanjadt felszólalásokkal, lapunk más helyen foglalkozunk.

Itt az ülés többi mozzanatáról számolunk be, a melyeknek bizony ma csupán a harmadnadról beszélhetünk. Mindamellett az érdeklődés egy-egy sugara rájuk is esett.

Igy például Gabányi Miklós személyes kérdésben való felszólalását figyelemmel hallgatták. Gabányinak ugyanis az volt a kifogása, hogy Vészi József tegnap az ő beszédét olyannak mondotta, a mely kapacitására alkalmatlan. Ebben ő csipkedést lát és figyelmeztet Vészit, hogy ha arra kerül a sor, hát ő is tud csipni.

Noha Gabányi hangja ma föl volt paprikázva, nagy túszúság még sem támadt nyomban, mivel a végén kitünt, hogy a felszólalása csupán előtárja volt a vajdanak, a ki az ülés elején nem volt a Házban.

Az interpellációk közül a Nessi Pálé vált ki fontosságban és érdekességben. A honvédelmi miniszter székbe kiparancsolt tábornoktól — az kérte, miért nyugdíjazták Taxis tábornokot, akinek egyetlen bűne az volt, hogy a hóhérhimmusz — egy nagy botránynak elejét vevő — feleltette!

Nessi Pál még azt a kékedő rendszert is szóval lelta, a mely a hadsereg tisztikarában fejkénytel terjed. Ennek lett áldozata Taxis József is.

Fejérvány nem volt ott és így nem válaszolt. De ott volt Szell Kálmán, a ki a beszéd-roham éppen akkor kiüldött. Fölgrott tehát ez mitűn jöfömtűn azt sem tudja, hogy miről van szó, hát tiltakozott . . . tiltakozott a hóhérsége, a czukor edessége ellen . . . tiltakozott az ellen, hogy Nessi kivényelt tábornoknak nevezte Fejérványt!

Az ellenzők, miután tisztán látták ennek a felszólalásnak a forrását, csendes derűtléggel fogadta Szell Kálmán hűködését. (Nessi Pál még kiűn megmondta, hogy hábraváló ez az alszemerő; bizony Fejérvány semmi más, mint ez, és kir. tábornok. Ha itt lenne, ő nem is tiltakoznék ellene.)

Endrey Gyula az úszkúbi magyar-osztrák konzul hallatlan vakmerőségét lelta interpelláció alakjában szóval. Ez az ur, a ki méltó kreatúrája a mi külügyi képviselőinknek, egy magyar alattvalót elköbzözt az utlevélét és mikor magyarul beszélt, így rivallt rá:

Nézz magyaris! Nye znam magyariski! Nagy fölbáborodással halgtatták a képviselők ezt a botránys esetet, amelyhez a miniszterelnöknek — egyelőre — egy szava sem volt.

Szabó István az árvek megállításáról interpellálta Duranyit, míg Gabányi Miklós a tisztviselői érdekében fordult a pénzügyminiszterhez.

Az ülés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk így szól:

A képviselőház ülése május 29-én.

Elnök: Tallian Béla.
Jegyző: Ledovics György, gróf Esterházy Kálmán, Endrey Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: Szell Kálmán, Lukács László, Ploz Sándor és báró Fejérvány Géza miniszterek.

Tallian Béla alelnök megnyitja az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvét fölolvassák és hitelesítik. Majd előterjesztik az irományokat.

Uj törvényjavaslatok.

Lukács László: Törvényjavaslatot nyújt be a kereskedelmi tőkebetékek számlatörvényének engedélyzett sorjátokról valamint a gyertyánjeli vasgyártás eladáról.

Az elnök: Kinyomtatnak, kiosztatnak és a pénzügyi bizottsághoz utasítatnak.

Ploz Sándor: Törvényjavaslatot nyújt be a kereskedelmi özet ártírházokról, továbbá az usztoráról és káros hitelügyekről szóló 1883. évi XXV. törvényzikk módosítása és kiegészítése tárgyában.

Az elnök: Kinyomtatnak, kiosztatnak és az igazságügyi bizottsághoz utasítatnak.

Személyes kérdés.

Gabányi Miklós: Személyes kérdésben szólal föl. Vészi tegnap beszédben megspékelté őt. Azt hitte, hogy Vésziel már kibékült, most már megint kezd. Jól van, de majd szóló is fog ám csipkedni. A szóló beszéde hangos, érthető volt. Vészi azonban rekedt hangon előadta beszédét. Meg van győződve arról, hogyha Vészi elolvassa a szóló beszédét, titokban kapaztatja lesz. (Derűtség) És most, mitűn megérkezett a negyvennyolczas párt szókoza, befejezi felszólalását. (Derűtség)

Következik a miniszterelnök két ex-lex-jelenléteinek folytatódás tárgyalása.

Eötvös Károly beszéde.

Eötvös Károly: T. képviselőház! (Halljuk!) Halljuk! De azért annak, hogy minden oldalról azt hozgatózzák, hogy itt a szó szoros értelmében obstrukció folyik a Házban, én még nem tettem le arról a reményről, hogy ma nem is, ha néhány nap alatt nem is, de az idők folyamán mégis képesek leszünk egymást a nemzet igazságairól meggyőzni és azért szólólok én most föl.

De a felszólalása különösen felvitt engem Vészi József t. képviselőúrunk tegnapi beszéde s felvitt különösen az a körülmény, hogy a t. társulat és a kormány a törvényhatóságok és városok feliratának nézetem szerint sokkal nagyobb súlyt tulajdonítanak, mint a mennyt azok voltaképen nyomon.

Egy dolog azonban látszólag mégis igaz, az a t. i., a mit a t. társulat és a kabinet folyton hozgatnak, hogy tk a parlamentáris jogát, azaz együtt a többség jogát és a többség szabd működésének képességét akarják volíni szemben megvédelmezni, és hogy a törvényhatóságok és városok felírataiban szintén ezt hozgatózzák, erre az álláspontra helyezkednek.

Hát ezt komoly dolognak tartom. Valami kis igazság van a dologban, hogy mennyi igazság, lesz szerencsém beszédem folyamán kifejteni. De a látszat mindenesetre úgy mutatkozik, mintha ez a kis igazság, amelyet én a dologban látok, egész és tökéletes igazság volna. Nekűnk pedig ezt a látszatot és ennek igazi jelentőségét meg kell világítanunk. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert maga az a kicsi kis igazság, amely a dologban van, és a nagy látszat arra vezetheti a közvéleményt, a közönséget, hogy felfogása megfővő, téves gondolatok, téves eszmék terjedhetnek el; olyan helyzetben pedig, amelyben mi vagyunk, nem ez az oldal, hanem az egész nemzet, a téves eszméktől óvakodunk kell. (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

A többség és a nemzet akarata.

Eötvös Károly: Hogy a mi parlamentünk mi többsége, de nemcsak a mai, hanem hosszú időközön, pár évszázad óta igen gyakran a mi országgyűlésünk többsége, igazán többsége, igazán a nemzet akaratait, érdekeit, jogait és méltóságait képviseli-e, ez nagy kérdés nemcsak az állam vezetőinek, nagy kérdés ez a tudomány férfainak is. Vitatták a tudományban, a történelemben, vitatták mi itt ebben a házban és vitázzuk ma is és vitázzuk mi is.

Vászonyi Vilmos t. képviselőúrunk tegnap azt gondolom, egészen helyesen mondotta, hogy az a párt, a mely 25, 28 vagy 30 esztendő óta vezeti nagy erővel és erélytel az ország ügyeit, hogy az a párt nem utalokodhat politikai nézetek, hanem az uralkodó pártja. Ez a kijelentes nem éleztámba megy én előttem, nem is szellemesség csupán, sokkal több, sokkal komolyabb dolog ez és én de azért annak, teljes tisztelettel vagyok ez a többség iránt és elismerem, hogy méltán képviselhetik a kerületeket és mindamellett folytatott ezt a felvetést eszmét, a melyet Vészi József t. képviselőúrunk minden komolysággalól kivételzetni törekedett, folytatott azt az eszmét és bebizonyítani törekedett, hogy a többség nemcsak a mostani, a mai, az ő időszerűt, hanem általában a mi szerencsétlen államjogi és közjogi helyzetünkben, igen régen, századoktól fogva ahány többség igen gyakran, és most sem a nemzetet és annak akaratait képviseli. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.)

En megjelölés figyelemmel kísérem igen sok választást ebben az országban és tudom azt, hogy a választások pl. 1861-ben, 1866-ben, 1869-ben, sőt 1872-ben is miként történtek s tudom azt, hogy 1875. óta is miként történtek. Vészi József t. képviselőúrunk igazat fog nekem amid jóval túlnéleg mindenben, amit most el fogok mondani. Hogy alakul meg a mi Házunk, a mi parlamentünk és annak többsége? Amikor az országgyűlés beérkezik, vagy még be sem zárult, megalkakul itt Budapesten egy bizonyos intézmény, amelyet törvény nem alkotott, törvény nem szabályoz, nyilvánosság nem ellenőriz, a törvény senkinek ellenőrzésére semmiféle jogot, módot és alkalmat nem nyújt, megalakul egy rettenetes intézmény, nagy hatalommal, széles terjedelemmel, sok közegyel, sok pénzzel: ezt nevezik a kormány-partizánok végrehajtó bizottságnak. (Élénk tetszés a jobboldalon.) Hát az ellenzék nem alakul meg? Ha nálunk is megalkakul, az is hába egyáltalában.

Endrey Gyula: Csak erkölcsi alapon álljon!

Kossuth Ferenc: Sohasem alakult meg eddig!

A központi természetrajza.

Eötvös Károly: Ez, amit eredetileg a párt központi végrehajtó-bizottságnak neveztek, ma már úgy ismeretes, az országban, mint a központi. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hát mit csinál ez a központ? Vészi t. képviselőúrunk feltétlen bizottsággal jobban tudja, hogy mit csinál, mint én, de valamelyest én is tudok abból, hogy mit csinál.

Ennek egy igen tiszteletreméltó képviselőúrunk az elnöke, a ki a múltból nagy érdemek kísérik át a jelenbe. De ennek fővezére a miniszterium elnöke, egyúttal a pártunk vezére, vannak tagjai, van hivatala, hivatal-helyisége kettő is, az egyik a többség pártkörében, a másik a miniszterelnök előszobájában.

Szell Kálmán: Ott bizony nincs!

Eötvös Károly: . . . és van titkos kamara. Ennek a központnak közegyel vannak, iratok, sajtó, pénztáros, főispánok, alispánok, miniszok, akik iránt ennek a központnak teljes bizalma már ismert ennek után kifejtődött.

Endrey Gyula: A pénzügyigazgatok különösen!

Eötvös Károly: A központ sorba veszi a kerületeket és sorba veszi a jelölöket. Mindenekelőtt gondoskodik pénzről, aztán óleg pénzről, aztán igen sok pénzről, aztán óleg pénzről. (Élénk derűtség a szélsőbaloldalon.)

Szell Kálmán: Az csak volt!

Ugron Gábor: Függetlenül van rajta, de megvan!

Eötvös Károly: Hoc János t. képviselőúrunk nagyon szomorúan leplezte le, nem egy miniszterelnök nyíltan bevallotta, kéz alatt vagy bizalmasan pedig valamennyi miniszterelnök bevallotta, némelyik pl. gyakran panaszokozva, — mint a mai miniszterelnök ur — hogy neki nincs pénz. (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

Szell Kálmán: A vad ellen mondanak.

Eötvös Károly: Pedig van, csak nincs elég! (Derűtség a szélsőbalon.) Ez a végrehajtó-bizottság sorba veszi a kerületeket, osztályozza azokat, mint a bős mezei gazda az ő tenyészállatait: ez jó, ez győzse, ez egészséges, ez beteg, ez orvoslásra szorul, ennek híres ember kell, ennek sokpénzü ember kell, ennek senkiben kell, csak pénz kell. (Derűtség a szélsőbaloldalon.) Fájdalom, ilyen kerületek is vannak.

Vészi József: Akad!

Gajári Géza: Itt is, ott is van.

Eötvös Károly: Hogy itt volna, az nem tudom, meglehetősen ismerem a kerületeket, de így nem tudok.

A kirendelt képviselők.

Eötvös Károly: Már most példákat hozhatok fel, hiszen az egyéni érdemtel, tekintélytel és méltóságot nem akarom érteni, nem is fogom, de én tudok példákat nem a mostani miniszterelnök ur történetéből, mert az a történet remélem nem sokáig fog tartani, de egy kicsit mégis tart és a történetről annak befejezte után illik csak beszélni . . .

Szell Kálmán: Helyes!

Eötvös Károly: . . . de én tudok példát 1887-ből annak a központnak működéséről, a mely központ ma is ép úgy működik, mint valaha. Tudok példát, hogy egy képviselő ajánlott egy főispánnak egy erdélyi kerületbe és az főispán azt felelte: megválasztatom, bizonyosan meg-

választatom, de a kerületben meg ne jelenék személyesen, mert akkor nem állók jól. (Derűtség a szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor: Nagy volt az orra!

Eötvös Károly: De hiszen itt van az én t. képviselőúrunk Neumann Armin, a ki mindenesetre méltó és alkalmas férfi arra, hogy a törvényhozás terén egy állást betöltsön. Hogy került a Berezkekre példát? Székességerőrről vagy Párpárol, tul a Dunáról, hogy került ő Berezkekre? A mi erővel ez a nemzet rendelkezhetik, annak megfelelő jutalmat fizet ki a miniszterelnök ur arra, hogy Berezken hallotta-e valaki híret Neumann Armin t. képviselőúrunknak. Olyakerült, megválasztották és ide jött. Bocsánat kérek, Berezke képviseli ő? Nem, a központ.

Szell Kálmán: Hát, Ráth Endre hogy került a székek közé?

Eötvös Károly: De itt van képviselőúrunk Vészi József!

Kossuth Ferenc: Ráth nyolcz forinttal lett megválasztva.

Endrey Gyula: Ráthnak grádusa volt hozzá!

A Kossuth titkára volt.

Eötvös Károly: De, mondom, itt van Vészi József képviselőúrunk, mikor először valamelyik kerület, nem tudom, hogy melyik, de valahol ott a kerek alatt, bizalmilag megbeszélte és képviselővé választotta, vajjon a kerületet képviselő-e? Vajjon ismeretek-e őt?

Vészi József: Nyugodt lélekkel merem állítani, hogy igen.

Eötvös Károly: Mint hírlapíróknak országos neve is volt. De hát nem a központot képviselte ő? (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Vészi József: Nem.

Eötvös Károly: Nem? A t. miniszterelnök ur nem fog tanulni odaáltal. (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

Domahidy Elemér: Hát Gabányi hogy került Diósadra? (Zaj és mozgás a szélsőbaloldalon.)

Endrey Gyula: Vasuton! (Élénk derűtség.)

Ugron Gábor: Több joggal mint Samuel Lázár!

Gabányi Miklós: Egy millióval dolgoztak ellenem! (Élénk derűtség, Halljuk! Halljuk!)

Eötvös Károly: T. képviselőház! Hogy Gabányi Miklós t. képviselőúrunk hogy került Diósadra, az nem tudom, én tehát arról nem beszélhetek, hanem csak arról, a maól tudok. És ha önként tudjak, hogy került ő Diósadra és hogy az ő oda-kerülésének olyan természetű volt, mint a minőség, az az esetek birnak, a minéket felhoztam, amik tessék előállni. (Élénk tetszés és helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ez az ugynevezett központgondoskodó a pénzerőrl is, hogy miként, arra nézve az elismert 28 év történetéből a szomorú példák egész országot tomozgat tudjuk felmutatni. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.) Elbe a pénzeszebe t. képviselőház, belevonták a korona tekintélyét is, belevonták a korona hátsóit is, belevonták a koronát a maga egész hatalmával és nemzett jelenlétével; a koronáról adatok, kitüntetéseket, fönydíjazási tagságokat, hárszókat, grófságokat, nemességeket, rendeket, rangokat és kitüntetésekkel, csak azért, hogy a központnak pénze legyen. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

S hogy annak a központnak és a központ működésének országot kénytelenek voltak, azt talán meg sem meri tagadni senki. De állítani sem fogja senki, hogy az a központ a nemzet akaratait képviseli, vagy hogy — de azért tagjai természetesen jellemnek — nem egy ellenzék nélküli, titkon, csupán pártérdekek, csupán a kabinet érdekében folytatott működése a nemzet valódi akaratait előhozható lenne. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.)

Ami már most, a t. képviselőház, a hivatalos jelölések rendszerét illeti, ezt a kérdést — ezeket a kérdéseket — a hononál adatok, kitüntetéseket, fönydíjazási tagságokat, hárszókat, grófságokat, nemességeket, rendeket, rangokat és kitüntetésekkel, csak azért, hogy a központnak pénze legyen. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Szell Kálmán: Most nincs!

A megmérgezett néplélek.

Eötvös Károly: T. képviselőház! Mikor mi fiatalabb fölvet, mint most, olvastuk azokat a jelöléseket, a melyek hozzánk érkeztek és amelyekből láthatuk, hogy ill. Napoleon kormányja hogy szerzi magának a képviselőket, elsőrnyaföldönként azon, hogy ilyen dolog megteríthető és a mi jámbor, erkölcsös nemzetünknek képelemek tartottuk arra, hogy Magyarországon is valaha ilyen rendszer meghonosodjék. Azonban meghonosodott és nem oly mértékben, mint Franciaországban, sőt az országban és általában mértekében. Meghonosodott annyira, hogy nálunk voltaképen országos választás a központ alkalmas és erélyes működése nélkül, hivatalos központi jelölések nélkül ma már nem is képzelhető.

Ma természetesen tartja a vidék is, hogy igen sok kerületnek megvan a maga jelöltje. Kedvelt ember, tehetséges ember, talán egészen méltó arra, hogy ezt a kerületet és ez abban megnyitkozó nemzeti akaratait és meggyőződését itt képviselje. De a központ ráér és azt mondja, óhajton, hogy megválasztjátok ezt meg ezt . . .

Szell Kálmán: Nohát ez a múlt választásnál nem volt így. (Ugy van! Ugy van! jobbról.)

Eötvös Károly: Bocsánat kérek, t. miniszterelnök ur, az ön kormányzata megmínosította ezt a rossz gyakorlatot.

Szell Kálmán: Ellenkezőleg, abahagyta.

Eötvös Károly: Az önkormányzat t. miniszterelnök ur megint egy új divatot hozott, az a divatot, hogy mikor a választókerület összesített tanácskozni, az első dolog nem az, hogy a jelöltek között válogasson, hanem hogy a központ jelöltjeit elfogadja s egyidejűleg a miniszterelnök ehöz rendíthetlen bizalmil kijelölt táviratot küldjön. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Egy hang a jobboldalon: Ez a kerület teszi! A t. miniszterelnök ur elődei, Bánffy, Wekerle, Szapáry, Tisza Kálmán ezt nem tartották szükségesnek, erre nem tekintett súlyt, bizonyos féltékenység volt meg bennük az ilyen kőköz czafrangok ellenében, most már úgy látom, ez a féltékenység megszűnt és sokkal nagyobb bizalommal megy most már ennek a központnak a működése, mint azelőtt ment.

Ugron Gábor: Kézcsokra bocsátatnak a vidéki küldöttek!

Kubik Béla: Nem a szabadelvű pártot ünneplik, hanem Szell Kálmánt!

Vészi József: Bence a szabadelvű pártot is, mély azonos vele!

Eötvös Károly: A parlament tagjainak egy része, a többség tagjainak nem is esekély része a központ ezen természetű működése által és segélyrel jut ide a parlamentbe. Azek tehát nem a kerületet, nem a nemzeti akaratait képviselik, hanem ismétlem és ismétlem, képviselik a központot, amely központ, tegyük fel a kérdést: ki és mit képvisel? Azt a központot összeállítja maga a miniszterelnök és az a miniszterelnök ur nélküli és ő belegegyezése

nélkül és az ő irányadó tevékenysége nélkül az a központ meg nem alakítható. Ezt természetesen is tartom.

Emlékszem rá és ezt Vészi József t. képviselőúrunk figyelembe különösen ajánlom, hogy 1847-ben Deák Ferencz írt egy levelet, az 1847-iki pozsonyi országgyűlésre készítettek egy programot a nemzet legjobbjai házában, a kik egy kis komissziót alkottak (gondolom ahhoz a komisszióhoz, talán igen Kossuth Lajoshoz intézte Deák Ferencz azt a levelet, amelyben figyelmeztette őt, hogy nagyon meg kell gondolni, hogy nálunk az angol példákól vont ugynevezett parlamentáris rendszer egészének intézmény rész-e. Nagyon meg kell gondolni, hogy a kormány a többség kormánya legyen, akkor el kell nézünk, hogy a kormány a többség legyen, ha pedig ezt el kell nézünk, a dolgok természetesen hozza magával, hogy a kormányok maguk csinálják maguknak a többséget és erre sokkal inkább módjuk van, mint az örökösen ellenzékbe szorított nemzetnek, mert a törvénykezés hatalom, erő, vagy kitétel, minden van, sokat is adhat, még többet ígérhet, az ellenzék pedig sem nem adhat, sem a politikai tisztességgel nem igérhet semmit.

Drakulics Pál: Pedig nagyon sokat ígérték olyant, a miről tudjuk, hogy nem tudják betartani. (Zaj és ellentmondások a szélsőbaloldalon.)

Szatmári Mór: Nem esekelyde meg mindazt, a mi ígért! (Zaj.)

Az elnök: Csendet kérek, t. képviselőház!

Eötvös Károly: Drakulics t. képviselőúrunk szemben meg kell jegyeztem, hogy ő én elismeri azt, hogy adni meg sem adhat az ellenzék, a kormány pedig adhat. És ebben igaz van ő neki, hogy mi sokat ígérünk; fájdalom, többet, mint a mennyt nyujtani tudunk. De ígérjük azt, hogy mi miképen fogjuk teljesíteni kötelességünket. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon. Mozgás jobbfelől.)

Pichler György: Drakulics nem ígért 500 aranyt, de nem is adott. (Derűtség.)

Eötvös Károly: . . . és bizonyos ugyan, hogy minden hazafias buzgalomunk dacára is nem tudunk mindig akkora erőt kifejteni a házban, mint a mekkora erő kifejtését megígérjük, de ennek bizony nem mi vagyunk az okai, hanem egyebek között Drakulics t. képviselőúrunk . . . (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Folzner Jenő: A ki nem kapazdítható!

Eötvös Károly: . . . és a többiek, akik utját állják az erélyesnek, hatalmasabb és sikeresebb hazafias buzgalomnak. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Pichler György: Újaj álljak az egységes kormánypartnak!

A nemzet ébredése.

Eötvös Károly: T. Ház! Ideékeznék a vármegyék és városok feliratát, és a t. miniszterelnök urnak egyik bizalmasabb, de nem a legbizalmasabb lapja, a 'Nemzet' napontkét közül egy lapstromot, amelyben számszerint hinyomatja, hogy mely törvényhatóságok, mely vármegyék és városok írtak már fel ide, másik igazában bizalmas lapja, Vészi József miniszter lapja pedig . . .

Vészi József: Halljuk! Halljuk!

Eötvös Károly: . . . Csaknem napontként megjelentkezvén arról a mozgalmról, ezt aképen jellemzi, hogy a nemzet ébredése. (Élénk derűtség a bal- és szélsőbaloldalon.)

Vészi József: Helyt is állók érte!

Folzner Jenő: Parancsokra ébred!

Eötvös Károly: T. képviselőúrunk, mi a nemzet történetében ezt a szót: a nemzet ébredése, ismerjük. Ez a szó úgy hangzik fülnkben, mint egy szép, mint egy fényes melódia.

A nemzet ébredése megevan; annak férfai voltak Szechenyi István, felsőbüki Nagy Pál, Vörösmarty Mihály, később Deák, Kossuth stb., kik feleltérőleg a nemzetet először iradalmilag, az politikailag s akik végre a nemzet lélekbe verlék azt az eszmét és azt a szenvedélyt, hogy ne szenvedjen el minden némen se a hatalom részéről, se a kormányval, se a koronával szemben. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Hanem saját öröklött éti jogaimnak, bosszúitónak és méltóságának (születésben tartási követelje. Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Mi ezt értjük a nemzet ébredése alatt. De mit értenek a nemzet ébredése alatt önk! Önk azt értik alatta, hogy Abudunja felírata ideérkezett . . . (Derűtség a szélsőbaloldalon.)

Szell Kálmán: Hogy nem kell obstrukció!

Eötvös Károly: . . . vagy hogy Temesvármegye, vagy Forralvármegye felírata ideérkezett, hogy Biharvármegye felírata ideérkezett. (Mozgás jobbfelől. Halljuk! Halljuk a szélsőbaloldalon.) Hát ne játszunk a szavakkal, t. képviselőúrunk mi ne nevezzek ezt a nemzet ébredésének, nevezek ezt onok a vármegyék rugdalószának. (Derűtség a bal- és szélsőbaloldalon.) vagy akármi másnak, de a nemzet ébredésének ezt ne nevezek. (Mozgás jobbfelől. Zaj a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk!)

Szatmári Mór: Nincs bennük gúszteség, mert nem is monadják meg, hogy tulajdonképen mit akarnak.

A hábraváló tudomány igazságal.

Eötvös Károly: T. képviselőúrunk felszólalásában bizonyos statisztikai adatokkal is szolgált nekünk. A statisztikai tudomány mezején telet egy lépést: gratulálók hozzá, hogy nem nagy lépés. — Sok hábraváló tudomány van a világban, de a leghábraválóbb a statisztikai tudomány. (Derűtség.) A statisztika összes igazsággal között nagyon kevesz az, a mit én igazsággal tudok ismerni. Megmondtam már ebben a házban egyszer, hogy a statisztika olyan tudomány, a mely egy kis ideig kereset, aztán meg semmit sem ér. (Derűtség.) Különcben mióta a magyar parlamentáris kormányzat arra van berendezve, hogy elmulaszhat mindent, a mi a nemzet érdeke, de a statisztikát nem lehet elmulasztani. (Derűtség.) Mióta itt százezer ember csinál nem más, csak statisztikát, azóta éppen nem adok erre a tudományra semmit. De hát a t. képviselőúrunk egy lépést tett a statisztika terén és elmondta, hogy 48, előt hány képviselő állott a nemzet, mennyi volt a választó és most kány lélekből áll a nemzet és mennyi a választó? Igazi statisztikát nehéz ebben a dologban csinálni. Nem is ostromlóm állításnak számbeli igazságot, de értékbeli igazságot nem látom az ő előadásából, tehát nem is fogadom el egyelőre.

Egyet azonban bizonyosan tudok és ez az, hogy engem valamikor, régen egy negyedszázaddal ezelőt, vagy még régebben egy kerület megválasztól, amelynek központi székhelyén, egy előkelő városban akkor volt 1400 választó, köztüki pápi és hivatalnoki voks 70—80, tehát alig 4—5 százalék. Most pedig 800 választó van abban a hatalmas városban és ezek közt hivatalnok meg pap 300; tehát majdnem 50 százalék. (Felkiáltások jobbfelől: Hol van ez?) Ebben a városban minden ember ismert engem, én is ismertem mindenkit. Azóta

völös törvényjavaslatok tárgyalását nehezítjük meg, mi a nemzetnek nem kárt akarunk csinálni, sőt minden kárt és veszedelmet elhárítani törekvünk: mi a katonai javaslatok ellen küzdünk. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Mi azt meg nem engedhetjük, hogy a nemzet erejét fokozott mértékben vegyék igénybe egy teljesen idegen hadsereg erősítésére. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Nekünk abban a hadseregben, amelyet irtózatlanul vagyoni áldozattal tartunk fenn, nemzetünk jövőjének biztosításáról is kell gondoskodnunk. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Lehet a király erős, lehet a király gyenge, lehet leges, hiányozhatik nála a bölcsesség, mindig a jobbat remélhetjük, mert önk is mindig a jobbat hirdetik a trónról, s önöknek abban igazuk lehet, de halandó ember, ezen hatandó ember szeszélyéhez nemzetünk jövőjének biztonságát nem köthetjük. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ha Macedóniában haj van az önknek veteli, mi azt érezük, hogy ilyen van igen nagy haj s minket az ez indok vezet, hogy ezt a hajt orvosljuk. Ne állítsák önk meg azt azzal, hogy a javaslat visszavonása, a rendes létszámot kérvényesítés, fog minket a nemzeti kívánságok vitáztatását elteríteni. Mi felállítottuk ezt a kérdést, mi a nemzet jövőjét és méltóságát meg akarjuk óvni a hadseregben. En más nevében nem beszéltek, én a magam nevében beszélek, de meggyőződésem, hogy leszek elvártaim, vannak is még büszkébbek, mint én, még lelkesebbek, mint én, kik egy idegen hadsereg számára egyetlen fillért, egyetlen ujjoncot meg nem szavaznak. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ez a mi törekvésünk. Azok a vármegyék és városok értek meg, hogy arról van szó, hiába beszélnek nekünk többségről, az obstrukciónál, mielőttünk sem a többség, sem az obstrukciónál, sem a kisebbség, vagy nem tudom mi a cél, szóval a parlament politikai életnek ezen külső jelzései nem vezettek, de meg nem féltünk, vissza sem riasztunk. Száz meg száz angol igazságot hozhat ide a képviselő ur, hozhat ide osztrákot is és még többet.

Vészi József: Hozok magyart is!
Eötvös Károly: ... Mi erre nem adunk semmit. Azt mondja t. képviselőúrunk, hogy magyar igazságot is hoz majd ide. (Zaj a jobboldalon. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Halljuk! Halljuk!)

Ugron Gábor: A magyar igazság azonban vértanúság. (Ugy van! a szélsőbaloldalon. Megjünk tehát a magyar igazság mezejére. (Halljuk! Halljuk!))

A közjogi sérelem.

Eötvös Károly: Azt kérde t. képviselőúrunk tegnapi beszédében, hogy mi közjogi sérelem van ebben a törvényjavaslatban?

Vészi József: Az eddigi állapotot képest!
Eötvös Károly: Igen a közvetlen megelőző állapotot képest. Kérdésnek ez a lényege — mert szerinte ez az ezt megelőző közvetlen közjogi állapot nem változott semmit — hisz az, hogy 15000 ujjonccal többet vagy kevesebbet kérnek, az a közjogi állapotunk nem sérelme. Hogy mi a közjogi sérelem a javaslatban, a felelet erre a kérdésre nagyon egyszerű, olyan egyszerű, hogy képviselőúrunk meg fogja lepni. Ebben a javaslatban az a közjogi sérelem, hogy változatlanul tartja fenn az eddigi közjogi sérelmet. (Általános tetszés és derűtlenség.)

Vészi József: Nagyon jó, de akkor tessék változtatlanul megtartani az ellenzéki korábbi taktikát is!

Eötvös Károly: Az eddigi közjogi sérelmeket akarja tehát fenntartani nagyobb teher mellett. Tudom, hogy t. képviselőúrunk számított arra, hogy valami ilyen feleletet fog fölünk kapni és ezért tovább is fűrkészett. Mert hogy az eddigi, a javaslatot közvetlen megelőző közjogi helyzetnek vagy állapotnak vannak közjogi sérelmei, azt nem kérték, t. képviselőúrunk is elismeri, hisz ezt kénytelenül vagynuk, fájdalom, mindnyájan elismeri.

Mik azok a közjogi sérelmek, a melyekre képviselőúrunk angol, német és francia példát nem tud felhozni? Az, hogy a magyar kir. osztrák-német ezredben, német vezényszóra, két-féle sasos zászló alatt, a Gotterhalte hangja mellett szolgálnak. (Élénk tetszés és taps a szélsőbaloldalon.)

Lovász Márton: Erre tessék angol precedens találni.

Vészi József: Vannak erre a precedens, majd elmondom.
Eötvös Károly: Tetszik erre, a legsötétebb, az emberiségre nézve a legalsóbb régmúlt szülső hadseregeit elkéltünk példát keresni a világ akármelyik nemzetének történetében! Nincs. Ez a közjogi sérelem. Meg van írva ez a sérelem, vagy mincsem. Ezt mi nem keressük, mert érezzük, tudunk, fájunk és szenvedünk alatta. (Élénk tetszés és taps a szélsőbaloldalon.)

Endrey Gyula: Fájunk is a miatt!
Eötvös Károly: S ez a rettenet sérelme — amely nemcsak közjogi sérelem, de annál sokkal több, mert a nemzet becsületének ellentérsé (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) — akarja ez a javaslat továbbra fenntartani a nemzetnek még nagyobb megterhelését. A megelőző állapotot képest ez a sérelem. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

De mintha érezték volna az én t. képviselőúrunk, hogy ilyenformán feleletet kap, tovább fűrkészett és fölvetette a másik kérdést: vajon abban az 1867: XII. t.-ezikben benne van, vagy benne lappang-e a nemzetnek ez a joga? Hát t. képviselőúrunk az erre a kérdésre adandó felelet nem nagy nyomakodni, ne is vegye nagy nyomakodnak ezt a feleletet, mert akár benne van, akár nincs benne, az mellesleg, sőt ha az ellenzék volna is benne, nem az az irányadó, hogy a nemzet érdeke és becsülete mit követel? (Élénk helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.)

A király hadserege? ..

Eötvös Károly: De t. képviselőúrunk, felhívom figyelmét arra, hogy mind a miniszterelnök, mind gróf Tisza István és gróf Andrássy Gyula urak rettentően tévedtek ám akkor és valami csodálatosan, hiábavaló munkára vállalkoztak, — valami csodálatosan, az embernek megáll az esze, hogy komoly férfiak ilyen jótékra, hogy adhatják a fejüket, — mikor arra vetették fejüket, hogy ők bebizonyítják a 67-iki törvényből, hogy a nemzetnek a magyar vezényszóra, a magyar lobogóra, sőt, nincs joga. Nem azt bizonyították ők az egészen torokból, a mit akartak, hanem azt bizonyították be, hogy nincs világságan a törvényben, hogy ezt a nemzet jogosan követelheti.

Hát t. képviselőúrunk, erre is nagyon egyszerű ám a felelet, olyan egyszerű, hogy megint meg fogja lepni és a józan magyar ész ismeri, azoknak a választásoknál szászerejt tudják ám a feleletet. Tudnillik abban a törvényben világosan benne van, hogy mi egy közös hadsereget állítottunk. Már most mit tesz az közös hadsereg? Ez azt teszi, hogy az osztrák nem lehet, mert ha

az osztráké volna, nem lenne közös; a magyaré sem lehet, mert ha a magyaré lenne, nem lenne közös. Hát kié?

Vészi József: Mind a kettőé!
Eötvös Károly: Talán uratlan jószág? Magyarországon találkoznak uratlan jószág? Mi az, hogy sem nem az osztráké, sem nem a magyaré? Hát a királyé? Ezt nem fogadjuk el.

Vészi József: Nem, mind a kettőé!
Eötvös Károly: Mi adjuk hozzá a katonát, mi adjuk a királyt is, a katonát is, hat a katonát nem a királyé és mindaddig, míg azt mondják, hogy a királyé, mindaddig egy ir- rózatos eszes lesz ebben az országban, egy rózatoses valótlanság. (Élénk tetszés, helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.)

Kubik Béla: Meine Armee!
Eötvös Károly: Már most a t. képviselőúrunk azt feleli, hogy se nem az osztráké, se nem a magyaré, hanem az osztráké is, a magyaré is. Ugyan mondja meg az istent, melyik a magyaré? Miért ámitjuk meg a nemzetet, hogy a világot? Egymást ámitathatjuk, nálam az nem ér semmit, de szabad-e a nemzetet szemben az állítani, hogy a magyaré az a hadsereg részben vagy akármi részben? Miben? Hogy a mi latonainkat, a mi fainkat nyers anyagként kezelik, amint ők magukat kifejezik, hogy mitőlünk elvisznek 30.000 lovat, meg 45.000 ujjoncot, ez összesen 75.000 darabban, hogy mert onyi anyagot szolgáltatunk, ezért magyar hadsereg? Mert annak se szelleme, — szászor el volt mondva és ezerszer ismételték önk előtt — annak se szelleme, se irányja, se lelke, se törekvése, se végzettsége, se vezénylete, se tisztikara, se jelvénye, se önértéke, semmi sem magyar. (Élénk tetszés és taps a szélsőbaloldalon.)

Hát magyarázta meg nekem valaki, fám gróf Andrássy Gyula, ám gróf Tisza István t. képviselőúrunk magyarra meg nekem azt, hogy miért és mennyiben magyar. Hiszen mikor mi azt kívánjuk, hogy a vezénylet, oktatás, a tanítás, a tisztikar, a jelvény, irányja, szelleme magyar legyen, a magyarországi kontingensnek, az a legkevésbé, amit egy nemzet kérhet. (Élénk tetszés és helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ami ezen alól van, az már a nemzetnek undok sértése, rosszakarú sértése. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) És ha igaz az, hogy a 67-iki törvényben közönséges van az a hadsereg kifejtése és felállítása, akkor annak a hadseregnek magyarországi részében a magyar nemzet minden értelem képviselőinek kell jutnia, becsületének, méltóságának, önértékének, vadjainak, egész törekvésének, és a mult összes dicső hagyományainak ott kell lenniük. (Tetszés a szélsőbaloldalon.) Pedig a hadseregben mindezeknek hitvány tagadását, kijátszását, felmagyarozását, meghamisítását látjuk. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Hát magyarázta meg nekem valaki, fám gróf Andrássy Gyula, ám gróf Tisza István t. képviselőúrunk magyarra meg nekem azt, hogy miért és mennyiben magyar. Hiszen mikor mi azt kívánjuk, hogy a vezénylet, oktatás, a tanítás, a tisztikar, a jelvény, irányja, szelleme magyar legyen, a magyarországi kontingensnek, az a legkevésbé, amit egy nemzet kérhet. (Élénk tetszés és helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ami ezen alól van, az már a nemzetnek undok sértése, rosszakarú sértése. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) És ha igaz az, hogy a 67-iki törvényben közönséges van az a hadsereg kifejtése és felállítása, akkor annak a hadseregnek magyarországi részében a magyar nemzet minden értelem képviselőinek kell jutnia, becsületének, méltóságának, önértékének, vadjainak, egész törekvésének, és a mult összes dicső hagyományainak ott kell lenniük. (Tetszés a szélsőbaloldalon.) Pedig a hadseregben mindezeknek hitvány tagadását, kijátszását, felmagyarozását, meghamisítását látjuk. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Hát magyarázta meg nekem valaki, fám gróf Andrássy Gyula, ám gróf Tisza István t. képviselőúrunk magyarra meg nekem azt, hogy miért és mennyiben magyar. Hiszen mikor mi azt kívánjuk, hogy a vezénylet, oktatás, a tanítás, a tisztikar, a jelvény, irányja, szelleme magyar legyen, a magyarországi kontingensnek, az a legkevésbé, amit egy nemzet kérhet. (Élénk tetszés és helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ami ezen alól van, az már a nemzetnek undok sértése, rosszakarú sértése. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) És ha igaz az, hogy a 67-iki törvényben közönséges van az a hadsereg kifejtése és felállítása, akkor annak a hadseregnek magyarországi részében a magyar nemzet minden értelem képviselőinek kell jutnia, becsületének, méltóságának, önértékének, vadjainak, egész törekvésének, és a mult összes dicső hagyományainak ott kell lenniük. (Tetszés a szélsőbaloldalon.) Pedig a hadseregben mindezeknek hitvány tagadását, kijátszását, felmagyarozását, meghamisítását látjuk. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A hamis törvények.

Eötvös Károly: Hát t. képviselőúrunk, igenis a 67-iki törvényben benne van. Sőt, ha az volna, hogy a nemzet megengedi a királynak, hogy felségjogánál fogva a vezérletet, vezényletet és bszervezetet német nyelven csinálhassa, — pedig az nincs benne — a nemzetnek az a joga, amelynek érvényesítését mi követeljük, akkor is érintetlen fennmaradna, akkor is, ha ebben a törvényben világosan a németre volna engedély adva. Mert a nemzetnek élni, becsületét és méltóságát megvédelmezni mindenkor joga is, kötelessége is, akármit mondanak a törvényben. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.) Például az 1715-iki törvényben az is benne van, hogy Rakóczi Ferenc a valódi szabadságnak vezérlője volt. (Derűtlenség a szélsőbaloldalon.) Ez benne van. Hát talán olyan embert ebben az országban, vagy ezen a földön, aki ezt a szót: «vera libertatis mimicus» a legalábbiból hazugságnak ne tartaná? (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.) És talán-e olyan magyar embert, tudját vagy tudatlant, a ki egy perczig is elbátolva volna, amikor ezt a törvényt hozták, meg azok közt is, akik hozták, hogy ez igazság és hogy ezt a nemzetnek tiszteletben kell tartani. (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

Dehát, a 67-es törvényben ez nincsen benne, és a mikor a magyar nemzet a magyar királyi rabizta, hogy felségjogánál fogva, nem osztrák császári felségjogánál fogva, hanem a magyar király felségjogánál fogva a hadsereg vezérletét, vezényletét és bszervezetét ő állapítja meg, a magyar nemzetnek sőt a magyar királynak is joga van, hogy a magyar királyt azzal a joggal ruházza fel, hogy németül tegye a magyart. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.) Ilyen botorság, ilyen vadallati ostobaság a 67-iki törvény-hozókra! Tel nem tehető. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.)

1867-ben a törvényhozás ezt holgathni nem akarta, sem az uralkodó, sem az országgyűlés nem merle holgathni, nehogy akkor, mikor arról van szó, hogy a mit lehet, kiegészítenek, egy akadályra bukkanjanak, amely minden kiegyenlítősen utját állja. Hanem igenis, hallgatolag, egymásnak a svengítésére számítva, azzal a szándékkal, hogy alkalmas időben ezt a végleges meg nem szabályozott kérdést rendezhözök, beletették a törvénybe azt, hogy a hadsereg vezérletét, vezényletét és bszervezetét ő felsége állapíthassa meg felségjogánál fogva. Azt azonban a magyar nemzet soha, még alomában sem fogadta el, hogy a törvényben foglalt a rendezés végleges és így a vezérlet és vezénylet nyelve német legyen.

Tudom, hogy az uralkodó, vagy tanácsosai számítottak arra, hogy ez örökös így maradjon, de azt is tudom, hogy a nemzet bizonnyal számított arra, hogy a legelső adandó alkalommal ezt a nagy sérelmet rendezhözök. Hogy pedig ez rendezhözök és hogy a nemzet e sérelme orvoslhatóság, annak ideje elérkezett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Tudom, hogy az uralkodó, vagy tanácsosai számítottak arra, hogy ez örökös így maradjon, de azt is tudom, hogy a nemzet bizonnyal számított arra, hogy a legelső adandó alkalommal ezt a nagy sérelmet rendezhözök. Hogy pedig ez rendezhözök és hogy a nemzet e sérelme orvoslhatóság, annak ideje elérkezett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Tudom, hogy az uralkodó, vagy tanácsosai számítottak arra, hogy ez örökös így maradjon, de azt is tudom, hogy a nemzet bizonnyal számított arra, hogy a legelső adandó alkalommal ezt a nagy sérelmet rendezhözök. Hogy pedig ez rendezhözök és hogy a nemzet e sérelme orvoslhatóság, annak ideje elérkezett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Tudom, hogy az uralkodó, vagy tanácsosai számítottak arra, hogy ez örökös így maradjon, de azt is tudom, hogy a nemzet bizonnyal számított arra, hogy a legelső adandó alkalommal ezt a nagy sérelmet rendezhözök. Hogy pedig ez rendezhözök és hogy a nemzet e sérelme orvoslhatóság, annak ideje elérkezett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Tudom, hogy az uralkodó, vagy tanácsosai számítottak arra, hogy ez örökös így maradjon, de azt is tudom, hogy a nemzet bizonnyal számított arra, hogy a legelső adandó alkalommal ezt a nagy sérelmet rendezhözök. Hogy pedig ez rendezhözök és hogy a nemzet e sérelme orvoslhatóság, annak ideje elérkezett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Tudom, hogy az uralkodó, vagy tanácsosai számítottak arra, hogy ez örökös így maradjon, de azt is tudom, hogy a nemzet bizonnyal számított arra, hogy a legelső adandó alkalommal ezt a nagy sérelmet rendezhözök. Hogy pedig ez rendezhözök és hogy a nemzet e sérelme orvoslhatóság, annak ideje elérkezett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Tudom, hogy az uralkodó, vagy tanácsosai számítottak arra, hogy ez örökös így maradjon, de azt is tudom, hogy a nemzet bizonnyal számított arra, hogy a legelső adandó alkalommal ezt a nagy sérelmet rendezhözök. Hogy pedig ez rendezhözök és hogy a nemzet e sérelme orvoslhatóság, annak ideje elérkezett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

is ugy áll a dolog, a mint t. képviselőúrunk mondja, hogy t. i. mi e kérdéseket 37 esztendő alatt egészen elhanyagoltuk. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A dolog úgy áll, hogy a képviselőúrunk az az oldala különösen a magyar vezényszóra, a magyar katonai intézeteket és a magyar jelvényeket nem hangoztatta, de csak azért, mert hiszen az önálló magyar hadsereget követelte és ennek eszméjét hangoztatta folytonosan. Az pedig magától értetődik, hogy ebben az intézményben és ennek fogalmában minden egyéb lenne van. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) De már példál az istenhez boldogul egykori nemzeti párt, (Derűtlenség a szélsőbaloldalon) felkiáltások: Halljuk! Halljuk! t. képviselőúrunknak ezidő szorult leg-bensőbb harcai — az eléggé hangsúlyozta ezeket itt a képviselőúrunkban. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) És ki kell jelentem magam, t. képviselőúrunk, — nem kívánokom azzal, hogy e Ház egy egész pártjának, vagy oldalának nevében tesseztem ezt a kijelentést, de azt hiszem, nagy számban vannak elvártaim ebben a tekintetben — hogy mi a végleges nemzeti kívánalmak és követelések teljesítésének nem tekintjük ám meg a vezényszó jelvény- és intézelet dolgát sem. (Mozgás a jobboldalon.) Azt hiszem, hogy az ezidei bonyodalnak meg lennének szüntethetők azzal, hogy a korona tanácsosai részéről a nemzet nem kétségtelen joga iránt teljes tiszteletet látnánk, akkor a mai bonyodalnak eltűnhetők lennének és egyelőre a nemzet nyugalmá helyre állana.

Mi azért hogy misszionát azontúl is teljesíteni fogjuk, de a mai bonyodalnak ily módon vége lehetne. Ismétlem, ez a mi nézetünk, ez a mi álláspontunk és eről mi a nem tehetünk sem az önk kedvéért, sem a kötségeskedés kedvéért, sem a korona kedvéért, mert ez nemzetünk iránt való legelőbb kötelességünk. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Különben nem igaz, hogy nem követeljük jogaink érvényesítését. Hogy Mócsary, Irányi, Simonyi t. egykori barátaim mikor, miként elengedték ezeket a kérdéseket, annak bizony nem volt időm utána nézni, de határozottan emlékszem, hogy a magyar jelvények a hadseregben való jogát, a magyar jelvényeknek és tisztikarnak a jogát én magam is hangsúlyoztam 1889-ben.

Thaly Kálmán: 1878. óta magam is, isten tudja, hangsúlyoztam.

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: És igen jól emlékszem, hogy ezen a helyen, a hol most vagyok, illetőleg az ennek megfelelő helyen a másik Házban, a Gróvenred egykori folyamódványát is felolvastam annak igazolására, hogy száz évvel ezelőt ez a nemzet ugyan úgy vélekedett és száz év óta szándakult, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

abban a meggyőződésben vannak, hogyha egy kormány megbúlik, öszedül a világ. (Derűtlenség a szélsőbaloldalon.) Mi pedig abban a meggyőződésben vagyunk, hogyha egy rossz kormány és utána a másik rossz kormány megbúlik, akkor egészenesen épül fel a világ. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Más legkorábban nevelkedtek, más a politikai céljuk, más a nezetük; hibás, téves, hazugságokat nem vonom kétségbe, csak nem tartom élénknak. (Élénk derűtlenség. Tetszés és taps a bal- és szélsőbaloldalon.) Az a hazugság, miniszterelnök ur, a szav dőla. A szav, amely nyilatkozni felelegesnek tartja, a mely a kitérés részlegesnek tartja, a mely jól viseli magát, mint egy jó gyerek, a ki nem csinál rosszat, de nem csinál jót sem. Ki beburkolódik a passzív rezisztenciába, amelylyel még eddig egy pár megalomlott szultánon kívül senki sem próbálkozott meg. (Zajos derűtlenség.) A történelemben fél van jegyzve, hogy voltak olyan szultánok, akik nem csináltak semmit, bevonultak hármükébe ...

Szell Kálmán: Önk akasztanak meg mindent.
Eötvös Károly: Beültek az azerájba, nem üldözték a világgal és passzív rezisztenciával ültek az idők. (Derűtlenség.)

Szell Kálmán: Mi dolgozunk, ha önk engedelnek, de önk nem engednek.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Szell Kálmán: Ha engedelnek dolgoznánk, de ha nem engedik.
Eötvös Károly: ... De, hogy európai műveltségben egy kormány passzív rezisztenciával dolgozott volna, erre példa még nem volt.

Eötvös válasza.
Eötvös Károly: Személyes kérdésben felel. Ugy a miniszterelnök, mint gróf Tisza István, Vészi József, gróf Andrássy Gyula eddig azt vitatták, hogy a hadsereg német vezénylet nyelve az 1867 évi XII. t.-ezikben alapszik s azt, hogy a magyar nyelvhez és jelvényekhez jog van, nem hangsúlyozták. Ha a multban, mint a 48-as párt elnöke, talán miutasztást követelt el, azt most helyre hozta. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.) Az elnök: Megállapítja a legközelebbi, a jövő szerdai ülés napirendjét. Ezután az ülést tíz perczre füljeszeszi.

Szinet után Láng Lajos miniszter válaszal Szederkényi Nándor interpellációjára.
A kereskedelemügyi miniszter válasza.
Láng Lajos válaszal Szederkényi interpellációjára. A leül szerdának Budapesten való behozataláról szólt feladat a főváros rendelte el és pedig tulajdonképpen a közönség érdekében. De megengedi, hogy ez a feladat jogos érdekekért sértet és a főváros szándékai is ezt a rendelkezést megváltoztatni és bizonyos mennyiségű leül szerdának Budapestre való behozatalát megengedni.

Szederkényi Nándor: Azzal a kikötéssel veszi a választ tudomásul, hogy megfigyeli a kiállítás helyeztetet orvosló intézkedések feleltelét.
A választ a Ház is tudomásul veszi.

Az úszkúbi konzul erőszakosága.
Endrey Gyula: A következő interpellációt terjesszi be:
Az úszkúbi es. és kir. osztrák-magyar konzul folyó év április 9-án Pavlovics György tenegetvegyei varjai illetőségű hazánkifől, magyarországi magyar nemzetiségű a m. kir. belügyminiszternek által Európa egész területére kiállított utlevelét minden ok nélkül elvette s őt egy kétfelcsap, német nyelvű »Paskarte« című kénszerrelvelel hazautazásra kényesztelte.

Ezen tényállás alapján tisztelettel kérdzem a m. kir. miniszterelnök uratól:
1. Miféle jogon vehette el az úszkúbi es. és kir. osztrák-magyar konzul egy magyar honpolgártól a magyar királyi kormány által kiállított kiállított utlevelét?
2.